

Dato	24. april 2019
Sagsbehandler	Julie Egholm
Mail	jue@vd.dk
Telefon	+45 7244 3135
Dokument	18/17349-20
Side	1/6

Klage over vejadgang til V-vej i henhold til lokalplan 10

Vejdirektoratet har modtaget en klage af 26. november 2018 fra S Andelsboligforening vedrørende adgangsforhold til lokalplanområde 10 A, etape 1.¹

Med klagen blev der fremsendt kopi af et udateret brev til andelsboligforeningen, der beskriver udformning af vejadgang til V-vej.

Skanderborg Kommune har i udtalelse af 10. december 2018 oplyst, at der er tale om en afgørelse efter vejlovens² § 49, stk. 6.

Ved e-mails af hhv. 9., 12. og 15. april 2019 har Vejdirektoratet modtaget en række bemærkninger fra såvel kommunen som klagerne – disse er vedhæftet til orientering.

Bemærkningerne giver ikke Vejdirektoratet anledning til at ændre afgørelsen.

Vejdirektoratets afgørelse

Vejdirektoratet har truffet afgørelse efter § 6, stk. 1, nr. 1, i bekendtgørelse om Vejdirektoratets opgaver og beføjelser³.

Vejdirektoratet ophæver Skanderborg Kommunes afgørelse af 26. november 2018 som ugyldig, da afgørelsen er ufuldstændig. Kommunens afgørelse lider af begrundelsesmangler, og Vejdirektoratet finder ikke, at den valgte fremgangsmåde vedrørende udgiftsfordelingen er lovlig. Sagen bedes taget op til fornyet behandling af ansøgning om tilladelse til at etablere en adgang fra lokalplanområdet til V-vej.

---

¹ Skanderborg Kommunes lokalplan nr. 10 – A, etape 1 – for et boligområde på hjørnet af S-vej og V-vej – endeligt vedtaget den 9. marts 2016, offentligt bekendtgjort 13. marts 2017

² Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v., som ændret ved lov nr. 1895 af 29. december 2015, lov nr. 658 af 8. juni 2016 og ved § 4 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

³ Transport- og Bygningsministeriets bekendtgørelse nr. 121 af 8. februar 2016 om opgaver og beføjelser i Vejdirektoratet, som ændret ved bek. nr. 1636 af 15. december 2016, bek. nr. 1207 af 5. oktober 2018 og bek. nr. 1700 af 20. december 2018.

Kommunens afgørelse

Kommunen har den 26. november 2018 meddelt tilladelse til vejadgang for lokalplan 10 til V-vej, jf. vejlovens § 49, stk. 6. Vejadgangen skal betjene dels andelsboligforeningens byggeri og dels et privat boligbyggeri, jf. lokalplanen. Tilladelsen er givet med vilkår om etablering af en rundkørsel på den offentlige vej V-vej. Udgiften til ombygningen af vejen pålægges i fællesskab Skanderborg Andelsboligforening og det private boligbyggeri. Kommunen har ikke taget stilling til udgiftsfordelingen.

Klagen til Vejdirektoratet

Ved e-mail af 26. november 2018 klager du på vegne af S Andelsboligforening over, at Skanderborg Kommune har meddelt tilladelse til vejadgang med vilkår om, at V-vej skal ombygges således, at der etableres en rundkørsel i forbindelse med jeres adgang, og at udgiften herfor skal pålægges S Andelsboligforening og det private boligbyggeri i fællesskab.

Du mener ikke, at det er lovligt, at kommunen pålægger en almen boligforening at betale for udgifterne til ombygning af den offentlige vej V-vej. Du mener heller ikke, at der foreligger et "særligt tilfælde". Der er tale om en helt almindelig vejadgang fra en ny beboelse.

Oplysninger i sagen

Skanderborg Kommune har den 9. marts 2016 vedtaget lokalplan nr. 10 – A, etape 1 – for et boligområde på hjørnet af S-vej og V-vej. Lokalplanen, der er udarbejdet efter ønske fra private ejere af arealerne inden for lokalplanområdet⁴. Lokalplanen muliggør byggeri for S Andelsboligforening, ca. 90 etageboliger, og 18 parcelhuse. Det fremgår af lokalplanens § 8.1, at vejadgang til lokalplanområdet skal ske fra V-vej som vist i princippet på kortbilag 2.

Skanderborg Kommune har oplyst, at V-vej har en hverdagsdøgntrafik på 3.600 – 4.000 biler. Lokalplanområdet forventes at generere ca. 450 bilture i hverdagsdøgnet. Morgen- og eftermiddagsspidsstimer ca. 60 bilture. Hastighedsbegrænsningen ud for adgangen er 70 km/t.

Skanderborg Kommune vurderer, at en ureguleret vejtilslutning til V-vej vil give fremkommelighedsproblemer for trafikanterne, specielt i myldretiden og særligt for venstresvingende fra lokalplanområdet. Med rundkørslen opnås en sikker tilslutning, som samtidig gør det let for sidevejstrafikanterne at køre ud på V-vej.

Det fremgår af Skanderborg Kommunes e-mail af 12. februar 2019, at kommunen vurderer, at rundkørslen kan anlægges for ca. 500.000 til 750.000 kr., hvilket for de 108 forventede boligenheder vil give en cirkaudgift pr. boligenhed på mellem 5.000 til 7.000 kr.

Vores kompetence

Vi kan tage stilling til, om kommunen har truffet en lovlig afgørelse efter vejlovens bestemmelser.

---

⁴ Lokalplanområdet omfatter matr.nre. hc og b. Lokalplanområdet ligger i landzone og flyttes med lokalplanen ikke over i byzone.

Dette fremgår af vejlovens⁵ § 132, stk. 1.

Men vi kan ikke tage stilling til kommunens skøn (vurderinger) inden for lovens rammer. Vi kan derfor ikke tage stilling til kommunens vejtekniske skøn, om det fx er relevant at kræve, at vejen bliver ombygget, samt hvilken trafikal løsning der er bedst i den konkrete situation.

Vi kan endvidere tage stilling til, om kommunen har overholdt almindelige forvaltningsretlige regler, herunder bestemmelser i forvaltningsloven⁶, men ikke til, om kommunen har iagttaget god forvaltningsskik.

Vejlovens bestemmelser om adgange

Nye adgange til offentlige veje må ikke etableres uden vejmyndighedens tilladelse, og det er ansøger, der afholder udgifterne til etableringen, medmindre andet er aftalt mellem vejmyndigheden og ansøger. Det fremgår af vejlovens § 49, stk. 1 og 2.

Skønnes det påkrævet af vejtekniske eller færdselsmæssige grunde, kan vejmyndigheden som betingelse for tilladelse efter stk. 1 stille krav til placering, udformning og benyttelse af adgangen. Vejmyndigheden kan kræve selv at udføre de krævede foranstaltninger for ansøgers regning. Det fremgår af lovens § 49, stk. 4.

Vejmyndigheden kan gøre tilladelsen betinget af, at den offentlige vej ombygges med midter-rabat, kanalisering, lyssignal og lign., når det på grund af en adgang efter stk. 1 skønnes trafikalt nødvendigt. Det fremgår af vejlovens § 49, stk. 5.

Vejmyndigheden kan i særlige tilfælde kræve, at udgifterne til foranstaltningerne efter stk. 5 afholdes af vedkommende ejer eller bruger, når der gives tilladelse til etablering af en adgang fra en privat ejendom og disse udgifter står i rimeligt forhold til de fordele, som ansøgeren opnår ved tilladelsen. Det fremgår af vejlovens § 49, stk. 6.

Forvaltningslovens bestemmelser om begrundelse

Når kommunen meddeler en afgørelse skriftligt, skal afgørelsen være ledsaget af en begrundelse, jf. forvaltningslovens § 22.

Begrundelsen for skønsmæssige afgørelser skal indeholde de hovedhensyn, der har været afgørende for skønnet.

Endelig skal begrundelsen indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen, hvis parten ikke på anden måde er bekendt med disse, f.eks. i forbindelse med partshøring eller lign. Dette følger af forvaltningslovens § 24.

Vores vurdering

---

⁵ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v., som ændret ved lov nr. 1895 af 29. december 2015, lov nr. 658 af 8. juni 2016 og ved § 4 i lov nr. 175 af 21. februar 2017.

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014, som ændret ved lov nr. 503 af 23. maj 2018

Kommunens afgørelse

Det fremgår af afgørelsen, at vejadgangen fra V-vej til lokalplansområdet skal ske via en rundkørsel, som skal dimensioneres med henblik på kørsel med sættevogne. Kommunen oplyser endvidere, at rundkørslen skal forsynes med vejbelysning i henhold til vejreglerne.

Udgifterne til etableringen skal afholdes af andelsboligforeningen og det private boligbyggeri i forening. Kommunen har dog ikke lavet en udgiftsfordeling, men har ladet det være op til de to parter at fordele udgifterne indbyrdes. Kommunen henviser til vejlovens § 49, stk. 6 som hjemmel for betalingskravet.

Bestemmelsen i vejlovens § 49, stk. 6, og proportionalitet

Bestemmelsen i vejlovens § 49, stk. 6, er en undtagelse fra hovedreglen i vejlovens § 8, stk. 1 og 2, om at vejmyndigheden betaler for arbejder, den kræver udført på sin vej med henblik på at sikre, at vejen er i god og forsvarlig stand.

Vejmyndigheden kan således bestemme, at den, der får tilladelse til at etablere en adgang fra en privat ejendom eller en privat fællesvej, skal afholde udgifterne til trafikregulerende foranstaltninger på den offentlige vej, som det er nødvendigt at etablere, fordi der ønskes etableret en adgang, når dette betalingskrav står i rimeligt forhold til de fordele, som ansøgeren opnår ved tilladelsen.

Det fremgår af de særlige bemærkninger til § 49, stk. 6⁷, at betingelsen ”står i et rimeligt forhold til de fordele, der opnås” efter hidtidig praksis er anset for opfyldt i tilfælde af adgangstilladelser til f.eks. nye udstykningsområder, butikcentre og særligt trafikskabende detailbutikker og -virksomheder. Som eksempel kan nævnes betalingskrav til etablering af rundkørsel i forbindelse med ny adgang til udstykningsområde med 30 parceller.⁸

Der er således snævre rammer for bestemmelsens anvendelse, og kommunen skal således foretage en vurdering af proportionaliteten i betalingskravet.

I forbindelse med en afgørelse, hvor kommunen pålægger ansøger at afholde udgifterne til ombygningen af en offentlig vej, skal kommunen begrunde dette, herunder uddybe, hvorfor den mener, at det er i overensstemmelse med det forvaltningsretlige princip om proportionalitet, at rundkørslen skal dimensioneres til sættevognskørsel, og at ansøger skal afholde hele denne udgift.

Endelig skal vi oplyse, at der i vejreglerne ikke er krav om, at en rundkørsel skal forsynes med vejbelysning. En bestemmelse om, at der skal være vejbelysning ved rundkørslen, som ligger i landzone, vil derfor kræve en nærmere begrundelse.

Ved e-mail af 12. februar 2018 har Skanderborg Kommune dog nærmere redegjort for, hvorfor kommunen ønsker, at stille vilkår om etablering af en rundkørsel, hvorfor den skal kunne rumme en busser og sættevogne og hvorledes udgifterne til etablering af rundkørslen står i rimeligt forhold til de fordele, som parterne opnår ved at der etableres en rundkørsel.

---

⁷ <http://www.ft.dk/samling/20141/lovforslag/l20/index.htm>

⁸ Vejdirektoratets j.nr. 791-D0312-5

Skanderborg kommune har således redegjort for, hvorfor der er stillet vilkår om etablering af rundkørsel.

Idet Skanderborg Kommune ikke har redegjort nærmere for, hvorfor det er rimeligt, at ansøgerne skal afholde hele udgiften til rundkørslen, der dimensioneres til lastvognskørsel, og hvorfor der stilles krav om, at rundkørslen skal være oplyst, kan Vejdirektoratet ikke udtale sig om, hvorvidt en forventet udgift på mellem 500.000 til 750.000 kr. står i et rimeligt forhold til de fordele, ansøgerne opnår ved adgangstilladelsen.

Udgiftsfordelingen

Kommunen har oplyst, at den ikke har foretaget en fordeling af udgifterne mellem andelsboligforeningen og den private udstykker af ejerboliger.

Kommunen har undladt at lave en udgiftsfordeling, idet kommunen gerne vil give parterne mulighed for selv at aftale fordelingen indbyrdes. Mulighederne for at indgå en sådan aftale bør afklares i forbindelse med kommunens sagsbehandling, inden der træffes endelig afgørelse.

En afgørelse efter vejlovens § 49, stk. 6, indeholder som et af flere led, at ansøgerne af tilladelse pålægges at afholde udgifterne helt eller delvist til ombygning af den offentlige vej med et kanaliseringsanlæg eller lignende.

Det er efter Vejdirektoratets opfattelse en forudsætning for, at når to ejendomsere sammen søger om en ny adgang til deres byggemodningsområde, skal kommunens afgørelse angive, om de to ansøgere hæfter solidarisk for udgifter, eller med hvilken andel (procentuel) af udgifterne de respektive ansøgere skal afholde. Der er efter Vejdirektoratets opfattelse ikke hjemmel til efterfølgende at fastsætte en udgiftsfordeling, hvis parterne ikke selv kan aftale sig frem til en mindelig løsning.

Vejlovens § 49, stk. 6 angiver ikke efter hvilke bestemmelser eller retningslinjer vejmyndighedens fordeling af udgifterne skal ske, hvis der er flere end én bruger.

Det må derfor forudsættes, at fordelingen skal ske efter saglige hensyn, jf. almindelige forvaltningsretlige principper.

Vi mener, at en vejbestyrelse lovligt vil kunne fordele udgifterne efter principperne i vejlovens §§ 36-37 om vejbidrag.

Hverken i vejlovens § 49, stk. 6 - eller i dens forarbejder - er der taget stilling til, om udgifterne til et kanaliseringsanlæg skal indgå som en del af den private fællesvejs anlægsudgifter og fordeles i overensstemmelse med reglerne om anlæg, eller om fordeling af udgifterne til kanaliseringsanlægget kan ske særskilt, når der stilles vilkår om betaling for kanaliseringsanlæg for at tillade den nye private fællesvej overkørsel til den offentlige vej.

Vi mener, at begge metoder er mulige.

Hvis kommunen derfor fordeler udgifterne til etablering af rundkørslen særskilt, vil den efter loven kunne inddrage brugerne af rundkørslen, uanset om disse kan inddrages i fordelingen af udgifterne til anlæg af den private fællesvej.